

Szczecin, dnia 23.02.2024

Dr hab. Małgorzata Porada Rochoń, prof. US
Instytut Ekonomii i Finansów
Uniwersytet Szczeciński

Recenzja rozprawy doktorskiej po dokonaniu poprawek

Autorstwa mgr Eweliny Niedzielskiej

**nt. Sentyment informacji niefinansowych jako czynnik wpływający na reakcję rynku
kapitałowego**

promotor: dr hab. Joanna Fila

promotor pomocniczy: dr Paweł Sekuła

Wprowadzenie i ocena formalna

Recenzja rozprawy doktorskiej po naniesionych przez Autorkę rozprawy poprawkach sformułowanych przeze mnie w recenzji z dnia 05.09.2023.

Przyjmując obowiązki recenzenta nałożone na mnie na mocy uchwały Rady Naukowej Dyscypliny Ekonomia i Finanse z dnia 12.06.2023 odwołuję się do Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (z późniejszymi zmianami), ustanawiającej elementy podlegające ocenie, tj.:

- I   zaproponowany temat i oryginalność rozwiązania problemu naukowego,
- II   ogólną wiedzę teoretyczną zaprezentowaną w rozważaniach objętych przedmiotem dysertacji oraz
- III   umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej poprzez dokonanie analizy i syntezy materiału źródłowego oraz zaprojektowanie, przeprowadzenie i wnioskowanie z przeprowadzonego procesu badań empirycznych.

Z uwagi na fakt, iż postępowanie procedowane jest w dyscyplinie: ekonomia i finanse, moja uwaga koncentruje się na powyższych elementach, ocenianych w perspektywie przywoływanej dyscypliny.

Od strony formalnej dysertacja składa się z 6 rozdziałów, wstępu, zakończenia, bibliografii, spisu tabel, wykresów i rysunków oraz załącznika. Ogółem praca liczy 265 stron, przy czym rozdziały obejmują 224 strony. Struktura pracy: dysertacja składa się z 5 rozdziałów teoretycznych i 1 rozdziału o charakterze empirycznym.

Zestawienie bibliograficzne pracy liczy: 373 pozycje, w tym pozycje zwarte oraz artykuły naukowe w czasopismach naukowych, zarówno w języku polskim jak i angielskim. Zgromadzona literatura przedmiotu jest satysfakcjonująca.

I. Ocena wyboru tematu i oryginalności rozwiązania problemu naukowego

W zakresie tematu rozprawy podtrzymuję moją pozytywną ocenę sformułowaną w poprzedniej recenzji, uznając, że jest on bardzo interesujący i godny podjęcia, szczególnie w perspektywie dyskusji toczącej się w literaturze i rosnącego zainteresowania przejawiającego się w liczbie badań. Autorka przywołuje podejścia różnych środowisk naukowych, czyni to w sposób właściwy i odpowiadający kanonowi prac naukowych (o czym szerzej w dalszej części recenzji). Tym trwałym dorobkiem nauk ekonomicznych, w tym ekonomii i finansów są teorie, koncepcje i modele, służące jako punkt wyjścia do wszelkich prac naukowych - w podejmowanym przez Autorkę obszarze można uznać to za satysfakcjonujące.

Cele pracy wyartykułowane na s. 6 Autorka podzieliła na cel w wymiarze poznawczym i empirycznym. Tak sformułowane cele pracy można uznać za czytelne i poprawnie sformułowane.

Przyjętym celom Autorka przyporządkowała hipotezę główną oraz trzy hipotezy pomocnicze. Po dokonanych poprawkach sformułowanie hipotez nie budzi zastrzeżeń, jakkolwiek w przypadku sposobu weryfikacji 3 hipotezy pomocniczej podtrzymuję iż, nie rozumiem sposobu jej weryfikacji (szczegóły w dalszej części recenzji).

Oceniając oryginalność zaproponowanego rozwiązania postawionego problemu badawczego warto spojrzeć na niego poprzez pryzmat modelu nauki, który klasycznie zamyka się w triadzie: teoria-operacjonalizacja-obszernia.

Pierwszy, tj. teoria (głównie rozdział od I do V) został rozwinięty przez Autorkę w sposób, w mojej ocenie, adekwatny do kanonów pisania prac naukowych, w tym awansowych na stopień doktora. Autorka przedstawia treści teoretyczne posługując się literaturą, czyni to w sposób satysfakcjonujący. W mojej opinii jest to najmocniejsza część dysertacji.

Drugi z wymienionych elementów (operacjonalizacja) został, w mojej ocenie, po naniesieniu poprawek przez Doktorantkę, poza wskazaną wyżej uwagą, potraktowany w sposób nie budzący wielu zastrzeżeń.

Zaproponowana przez Autorkę optyka badawcza wpisuje się w nurt badań ilościowych. Moją opinię pod adresem warsztatu badawczego Autorki przedstawiłam w dalszej części recenzji.

Poziom obserwacji/weryfikacji jest pochodną przeprowadzonego badania. Pomimo uwag (część z nich Doktorantka z sukcesem uwzględniła) zaprojektowała w sumie ciekawe badanie.

II. Ocena ogólnej wiedzy teoretycznej zaprezentowanej w rozważaniach objętych przedmiotem rozprawy

Ocena ogólnej wiedzy mgr Eweliny Niedzielskiej jest konsekwencją zapoznania się z treścią teoretycznych rozdziałów pracy i jej konfrontacją z dotychczas opublikowaną literaturą przedmiotu, w szczególności z zakresu dyscypliny obejmującej omawianą problematykę, choć podjęta tematyka jest w

dużej mierze interdyscyplinarna. Rozdziały napisane zostały w oparciu o polską i anglojęzyczną literaturę przedmiotu. Ogólne wrażenie, które pojawia się po lekturze teoretycznych rozdziałów pracy, jest takie, iż Autorka posługuje się warsztatem właściwym dla nauk ekonomicznych, w tym ekonomii i finansów.

W związku z faktem, że Autorka dysertacji dokonała poprawek zgodnie z tymi, sformułowanymi w recenzji, moja ocena treści teoretycznych rozdziałów jest nie tylko pozytywna ale satysfakcjonująca. Pragnę docenić bogaty przegląd literatury przedmiotu.

Ostatni rozdział rozprawy ma charakter empiryczny, stąd jego ocena została zawarta w kolejnym punkcie niniejszej recenzji.

III. Ocena umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej

Rozdział VI prezentuje wyniki autorskich badań, samodzielnie zaprojektowanych. Są one kwintesencją rozprawy. W tym miejscu skupię się na uwagach dotyczących części empirycznej. Podtrzymuję wszystkie pozytywne oceny dotyczące tego rozdziału sformułowane w poprzedniej recenzji.

Pragnę podkreślić, iż Autorka dokonała poprawek według wskazań poczynionych w recenzji z różnym poziomem satysfakcji. Autorka wyodrębniła spójny punkt metodyczny, w którym ujęła niezbędne elementy procedury badawczej. Punkt ten stanowi awizację kolejnych etapów badania i w mojej ocenie obecnie jest ważną częścią tego rozdziału.

Kwestia, która nadal budzi moje wątpliwości to wyjaśnienie Doktorantki, dlaczego stosuje podejście z AAR i CAAR, zamiast AR i CAR. Nie przekonują mnie zawarte w tabeli 9 artykuły mające potwierdzać słuszność użycia zastosowanych przez Autorkę wzorów (wnikliwa analiza tych artykułów powyższego nie potwierdza). W odniesieniu do trzeciej hipotezy pomocniczej nie mogę zgodzić się ze stwierdzeniem "Na uwagę zasługuje jednak fakt, że model w 100% poprawnie klasyfikował dodatnie stopy zwrotu jako dodatnie" (s. 216) oraz "estymacja modelu nie pozwoliła uzyskać takich wartości pseudo-R2, dla których p-value wykazywałoby się statystyczną istotnością". W mojej ocenie nie ma podstaw do odrzucenia tej hipotezy.

Ocena kwalifikacyjna i konkluzja

Całościowa ocena pracy doktorskiej mgr E. Niedzielskiej jest wypadkową ocen w trzech powyższych obszarach. Zatem:

-pragnę docenić wybór problemu badawczego. Temat pracy jest istotny z punktu widzenia rozwoju dyscypliny ekonomia i finanse. Doceniam przeprowadzoną analizę literatury przedmiotu, która po wprowadzeniu poprawek umocniła i tak już silną część dysertacji. Sposób rozwiązania problemu badawczego przez Doktorantkę odpowiada kanonowi prac naukowych. Zakres podjętych analiz na podstawie zgromadzonego materiału empirycznego, pomimo wyartykułowanych uwag całościowo oceniam pozytywnie.

W związku z powyższym stwierdzam, że przedstawiona do oceny rozprawa doktorska mgr Eweliny Niedzielskiej pt. „Sentyment informacji niefinansowych jako czynnik wpływający na reakcję rynku kapitałowego” spełnia wymogi stawiane pracom doktorskim, zgodnie z Ustawą z dn. 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U z 2003 r., nr 65, poz. 595 wraz z późniejszymi zmianami) w związku z art. 179 ust. 1 Ustawy z dn. 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1669). Jednocześnie wnioskuję o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów postępowania w przewodzie doktorskim w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Magdalena Borzuta-Rokicińska